

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 233.797 van 11 februari 2016

in de zaak A. 205.318/VII-38.568.

In zake : de VZW VOGELBESCHERMING VLAANDEREN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Peter De Smedt
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Kasteellaan 141
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 het VLAAMSE GEWEST
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Bart Bronders
 kantoor houdend te 8400 Oostende
 Archimedesstraat 7
 bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partij :
 de VZW HUBERTUSVERENIGING VLAANDEREN
 (H.V.V.)
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Jan Bouckaert en Stefanie François
 kantoor houdend te 1000 Brussel
 Loksumstraat 25
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 22 juni 2012, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 2012 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 18 januari 1995 betreffende de organisatie van het jachtexamen, van het besluit van de Vlaamse regering van 30 mei 2008 betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2008 tot en met 30 juni 2013 en van het besluit

van de Vlaamse regering van 30 mei 2008 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend (BS 24 april 2012).

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 28 februari 2013. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Werner Weymeersch heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partij en de tussenkomende partij hebben een laatste memorie ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Werner Weymeersch heeft een verslag over de vraag tot behoud van de gevolgen van de vernietigde akte opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 januari 2016.

Kamervoorzitter Eric Brewaeys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Charlotte Ponchaut, die loco advocaat Peter De Smedt verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Clive Rommelaere, die loco advocaat Bart Bronders verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Stefanie François, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Werner Weymeersch heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 23 juli 2010 kondigt de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur aan de Vlaamse burgemeesters een aanpassing aan van het besluit van de Vlaamse regering van 30 mei 2008 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend (hierna: jachtvoorwaardenbesluit). Het ontwerp is bedoeld om de door de vos aangerichte schade te beperken en de populatie te regelen of efficiënt te bestrijden.

3.2. Volgens de verzoekende partij bestaat de enige realistische manier om schade aan kippen en ander pluimvee te voorkomen in het bouwen van een stevig, gesloten nachthok en dito omheining.

3.3. In een ontwerpbesluit stelt de Vlaamse regering aanpassingen voor van het besluit van de Vlaamse regering van 18 januari 1995 betreffende de organisatie van het jachtexamen en van het jachtvoorwaardenbesluit.

3.4. De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (hierna: Minaraad) verstrekt advies op 3 februari 2011. Hij geeft op 20 oktober 2011 tevens een “briefadvies op eigen initiatief betreffende de jacht bij extreme winterse omstandigheden”.

De afdeling wetgeving van de Raad van State geeft op 31 januari 2012 advies.

3.5. Op 23 maart 2012 wordt het thans bestreden besluit aangenomen. Het wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 24 april 2012.

IV. Ontvankelijkheid

Rechtsmacht van de Raad van State

Standpunt van de tussenkomende partij

4. De tussenkomende partij werpt op, met verwijzing naar artikel 3, d), van de statuten van de verzoekende partij en naar het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 29 april 1999 (Chassagnou e.a. / Frankrijk), dat wanneer de tijdelijke cessie van het jachtrecht als een substantiële inperking van het eigendomsrecht werd bevonden die aanleiding geeft tot vergoeding, zulks a fortiori geldt voor de definitieve afschaffing van het jachtrecht, zoals beoogd door de verzoekende partij. In de mate de verzoekende partij zonder meer de afschaffing van de jacht nastreeft, streeft zij volgens de tussenkomende partij een onwettig doel na. Aldus zou het verzoek tot nietigverklaring onontvankelijk moeten worden verklaard, nu de verzoekende partij enkel beoogt een onwettige toestand te creëren.

5. In de laatste memorie voegt zij nog toe dat uit een stuk “Voorstellen voor het nieuwe Jachtopeningsbesluit 2013-2018” van de verzoekende partij blijkt dat deze laatste “elke vorm van jacht beoogt te zien verdwijnen”, en niet enkel de voor haar ethisch en ecologisch onverantwoorde jacht.

Beoordeling

6. Artikel 3, d), van de statuten van de tussenkomende partij luidt als volgt:

“De vereniging kan zonder beperking en met alle mogelijke wettelijke middelen iedere daad stellen en bepaalde prioriteiten nastreven ter verwezenlijking van haar doelstellingen. Daaronder worden onder andere begrepen:

(...)

d. alles in het werk stellen om de volledige afschaffing te bekomen van de voor de vereniging ethisch en ecologisch onverantwoorde jacht en van de vogelvangst, maar ook van iedere onverantwoorde vorm van bezit, bestrijding en vernietiging van en handel in wilde soorten”.

Geen enkele wetsbepaling staat er aan in de weg dat een vereniging via haar maatschappelijk doel beoogt een zelfs wettelijk erkend fenomeen met vreedzame middelen te bestrijden.

Anderzijds beoogt de verzoekende partij, door het aanvechten van een uitvoeringsbesluit, uiteraard niet de volledige afschaffing van de jacht zelf.

De exceptie wordt verworpen.

Belang

Standpunt van de verwerende partij

7. In haar laatste memorie werpt de verwerende partij als exceptie het ontbreken van een actueel belang op, aangezien alle besluiten waaraan het bestreden besluit wijzigingen aanbracht inmiddels werden opgeheven of buiten werking zijn getreden.

Beoordeling

8. Het bestreden besluit is reglementair. Dat de akten waaraan het wijzigingen heeft aangebracht thans niet meer in werking zouden zijn, belet niet dat het besluit uitwerking heeft gekend en heeft niet tot gevolg dat de verzoekende partij haar actueel belang verliest.

De exceptie wordt verworpen.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Standpunten van de partijen

9. In een eerste middel voert de verzoekende partij de schending aan van de artikelen 2, eerste lid, 4 en 21 van het Jachtdecreet van 24 juli 1991 (hierna: Jachtdecreet), van de artikelen 6 en 51 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna: natuurbehouddecreet) en van het zorgvuldigheidsbeginsel en het wettigheidsbeginsel in strafzaken.

De verzoekende partij acht de opgegeven wetsbepalingen geschonden omdat vooreerst de wijziging van de jachtregeling ingeval van sneeuw moeilijk te controleren valt en criteria bevat die voor betwisting vatbaar zijn. Bovendien is volgens haar het bejagen van dieren in de sneeuw geen vorm van weidelijke jacht en in strijd met de soortenbeschermingswetgeving, gezien ook onvoorwaardelijk beschermde diersoorten ernstig verstoord worden door jachtactiviteiten die plaatsvinden in periodes waarin de terreinen met sneeuw bedekt zijn. Tot slot argumenteert zij dat de vastgestelde sneeuwregeling niet wetenschappelijk onderbouwd is omdat het briefadvies van de Minaraad van 20 oktober 2011 verkeerde conclusies trekt uit het advies van het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (hierna: INBO) waarop het gebaseerd is.

De verzoekende partij betoogt dat er volgens de voor de wijziging van kracht zijnde bepaling van artikel 2, § 4, van het jachtvoorwaardenbesluit een volledig jachtverbod van kracht was ongeacht de hoeveelheid sneeuw die de grond bedekte, zodat er nooit discussie mogelijk was over de dikte van de sneeuwlaag. De nieuwe regeling, die voortspuit uit een op

eigen initiatief geformuleerd briefadvies van de Minaraad is volgens haar allesbehalve eenduidig, eenvoudig en handhaafbaar, hoewel deze principes door de Minaraad naar voor werden geschoven.

Aangezien de nieuwe regeling voor interpretatie vatbaar is en niet voldoet aan de vereiste nauwkeurigheid en duidelijkheid die van een strafrechtelijk gesanctioneerde norm vereist wordt, is volgens de verzoekende partij eveneens het wettigheidsbeginsel in strafzaken geschonden aangezien dat beginsel eist dat de regelgever in voldoende nauwkeurige, duidelijke en rechtszekerheid biedende bewoordingen bepaalt welke feiten strafbaar worden gesteld. Onduidelijkheid bestaat ook over de vraag of de opschorting geldt voor het volledige jachtterrein in kwestie of perceelsgewijs, of nog op een andere wijze, alsook over de vraag hoe het tijdstip van het vallen van de laatste sneeuw moet worden vastgesteld. Het raadplegen van de gegevens van het dichtstbijzijnde KMI-station is volgens de verzoekende partij voor betwisting vatbaar omdat er onvoldoende meetstations zijn.

De sneeuwregeling is volgens de verzoekende partij in strijd met het principe van de weidelijkheid van de jacht en de soortenbescherming aangezien niet te begrijpen valt dat de jacht mag worden verder gezet 24 uur na het vallen van de laatste sneeuw, ongeacht de dikte van de sneeuwlaag. Tot slot wijst de verzoekende partij op de verkeerde conclusies die de Minaraad trekt uit het advies van INBO zodat dit een voldoende reden is tot vernietiging van het bestreden besluit.

De verzoekende partij merkt in de laatste memorie nog op dat de sneeuwregeling thans is te vinden in artikel 7, § 1, van het wijzigende besluit van de Vlaamse regering van 25 april 2014 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend, waartegen zij het beroep gekend onder nr. G/A 213.337/VII-39.195 heeft ingediend en eenzelfde argumentatie voert.

Beoordeling

10. Het eerste middel is gericht tegen artikel 4 van het bestreden besluit, dat artikel 2, § 4, van het Jachtvoorwaardenbesluit vervangt.

De in het geding zijnde bepaling stelt een principieel verbod in om te jagen wanneer de sneeuwlaag een dikte van vijf centimeter bereikt. Het valt niet in te zien - en de verzoekende partij geeft daarover geen toelichting - hoe deze bepaling het maatschappelijk doel van de verzoekende partij rechtstreeks en ongunstig zou kunnen beïnvloeden.

Het middel is niet ontvankelijk.

Tweede middel

Standpunten van de partijen

11. Als tweede middel roept de verzoekende partij de schending in van de artikelen 2, eerste lid, 4, 19 en 21 van het Jachtdecreet, van artikel 4, lid 4 en 5 van de Benelux-overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming, ondertekend te Brussel op 10 juni 1970, van de artikelen 6, 7 en 51 van het natuurbehouddecreet, en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Zij voert aan dat het toelaten van het gebruik van lokaas strijdig is met artikel 19 van het Jachtdecreet en met de limitatieve lijst van toegelaten jachtmiddelen ter uitvoering van de Benelux-overeenkomst. Zij stelt eveneens dat het gebruik van kastvallen met lokaas geen selectief jachtmiddel is en leidt tot bijvangsten van beschermde diersoorten.

De verzoekende partij licht toe dat met het bestreden besluit drie vormen van gebruik van kastvallen met lokaas worden toegestaan in het gewijzigde jachtvoorwaardenbesluit: 1° voor de bestrijding van de vos (artikel 20,

§ 1, zesde lid), 2° voor de bijzondere jacht op de vos (artikel 17, vijfde lid), en 3° voor de populatieregulerende acties om redenen van natuurbeheer ten aanzien van verwilderde katten (artikel 21, § 4, vierde lid).

Zij stelt voorts dat er voor het gebruik van lokaas in kastvallen geen rechtsgrond voorhanden is en verwijst daarvoor naar het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State nr. 50.846 van 31 januari 2012. Zij stelt dat de uitleg die de Vlaamse regering geeft om het advies van de afdeling wetgeving niet te volgen neerkomt op een blanco delegatie aan de Vlaamse regering om eender welk jachtmiddel toe te laten. Noch artikel 19, noch artikel 22 van het Jachtdecreet biedt volgens haar rechtsgrond voor het gebruik van middelen in strijd met de Benelux-overeenkomst. Op grond van de “maximumlijst” of limitatieve lijst van de jachtmiddelen die toegestaan zijn bij Beschikking M (96) 8 van het Comité van ministers van de Benelux Economische Unie van 2 oktober 1996 zijn kastvallen wel toegestaan, maar lokaas niet. De beperking van het toepassingsgebied van voormelde beschikking door beschikking M (2012) 3 van 24 april 2012, waardoor de beschikking onder meer niet van toepassing is op de bestrijding teneinde belangrijke schade te voorkomen of te bestrijden aan gewassen, veeteelt en bossen, kon nog niet worden toegepast aangezien op het ogenblik van het nemen van het bestreden besluit de beschikking waarbij het toepassingsgebied beperkt werd, nog niet van kracht was.

Ten slotte wijst de verzoekende partij nog op het feit dat er geen sluitende controle bestaat.

12. Zowel de verwerende als de tussenkommende partij werpen onder meer op dat het middel enkel gericht is tegen de artikelen 12, 14, 3° en 16, en dan nog slechts in de mate daarin de passage is opgenomen “in de kastvallen mag plantaardig en niet-levend dierlijk lokaas gebruikt worden als lokmiddel”.

De verzoekende partij heeft volgens hen geen belang om de kenmerken van de kastval te bestrijden noch om de verplichting tot dagelijkse

controle en onmiddellijke invrijheidstelling van alle inheemse dieren, met uitzondering van vossen en verwilderde katten, vernietigd te zien.

13. In de laatste memorie voegt de verzoekende partij toe dat in de uitvoeringsbesluiten nergens het onderscheid is terug te vinden tussen “jagen” en “bestrijding” bij het bepalen van het gebruik van middelen om dieren te vangen of te doden, zoals het gebruik van kastvallen met lokaas. Zij merkt op dat het gebruik van vallen met dierlijk lokaas thans geregeld wordt in artikel 13 van het meergenoemd besluit van 25 april 2014, volgens hetwelk voor het uitoefenen van jacht of bestrijding met kastvallen of met kooivallen plantaardig en niet-levend dierlijk lokaas als lokmiddel mag gebruikt worden. In dat besluit van 25 april 2014 is het gebruik van kast- en kooivallen met lokaas toegestaan voor de gewone jacht op verwilderde katten, de bijzondere jacht op grof wild, en de bestrijding van verwilderde katten.

Beoordeling

14. De verzoekende partij bekritiseert met haar tweede middel de volgende bepalingen uit het bestreden besluit:

- artikel 12 dat artikel 17, vijfde lid van het jachtvoorwaardenbesluit wijzigt;
- artikel 14 dat artikel 20 van hetzelfde jachtvoorwaardenbesluit wijzigt;
- artikel 16 dat artikel 21, § 4 van het jachtvoorwaardenbesluit vervangt.

Het middel dient dan ook tot die bepalingen te worden beperkt. Wat de bijzondere bejaging van de vos betreft - waarvoor eveneens kastvallen met lokaas kunnen worden aangewend - wordt verwezen naar het derde middel.

De verzoekende partij viseert niet het gebruik van kastvallen op zich doch slechts het gebruik van plantaardig en niet-levend dierlijk lokaas. Zij stelt dat daartoe geen rechtsgrond voorhanden is. Daarenboven erkent zij in het verzoekschrift dat “[o]m katten te kunnen vangen, [...] het gebruik van dierlijk lokaas wel degelijk nuttig [kan] zijn, maar dat hoeft geen probleem te zijn gezien

katten zonder aarzelen in een donkere ‘echte’ kastval binnengaan, m.a.w. een kastval met rondom rond gesloten wanden”. Het is dus duidelijk niet die situatie die de verzoekende partij voor ogen heeft met het middel gericht tegen het gebruik van lokaas.

De afdeling wetgeving van de Raad van State oordeelde in het reeds vermelde advies 50.846/3 dat artikel 22 van het Jachtdecreet - deels gelezen in samenhang met de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse regering - een rechtsgrond bood voor onder meer het gebruik van lokaas bij kastvallen voor de bestrijding van de vos.

Voorts geldt het verbod van artikel 19 van het Jachtdecreet enkel voor de eigenlijke jacht en niet voor de “bestrijding van wild”, gelet op het gebruik van de woorden “jaagbaar wild”. Artikel 22 van het Jachtdecreet dat betrekking heeft op de “bestrijding van wild”, bepaalt in zijn tweede lid dat wanneer geen andere bevredigende oplossing bestaat, het jaagbaar wild kan worden gedood. Dat doden mag alleen gebeuren “met vuurwapens en andere door de Vlaamse regering te bepalen middelen”.

Dit verbod om jachtmiddelen, waaronder lokaas, te gebruiken, kan niet zomaar van toepassing worden geacht in het kader van de bestrijding van wild. Niet alleen heeft de decreetgever in twee afzonderlijke hoofdstukken voorzien, ook de bewoordingen van artikel 22 van het Jachtdecreet maken duidelijk dat de Vlaamse regering gemachtigd is om in het kader van de bestrijding van wild andere middelen te bepalen, ook middelen die in het kader van de jacht te allen tijde verboden zijn.

Met betrekking tot de populatieregeling van verwilderde katten, waarvoor het bestreden besluit eveneens kastvallen met lokaas mogelijk maakt, wordt de rechtsgrond geboden door artikel 33 van het Jachtdecreet. Die bepaling machtigt de Vlaamse regering op een vrij algemene wijze afwijkende bepalingen uit te werken om één of meer in dat artikel vermelde redenen.

Afdeling 2 van Hoofdstuk IV van het jachtvoorwaardenbesluit draagt als opschrift : “Voorwaarden voor afwijkingen omwille van natuurbeheer of onderzoek”. Dat is een van de redenen bepaald in artikel 33 van het Jachtdecreet, in het bijzonder 4° en 5°. De verzoekende partij voert overigens niet aan dat dit niet het geval zou zijn.

Aangezien aldus het Jachtdecreet zelf reeds een afdoende rechtsgrond biedt voor het gebruik van kastvallen met plantaardig en niet-levend dierlijk lokaas, in het kader van de bestrijding van wild en de populatieregulering van verwilderde katten, is het tweede middel ongegrond.

Derde middel

Standpunten van de partijen

15. Het derde middel steunt op de schending van de artikelen 2, eerste lid, 4 en 22 van het Jachtdecreet en van het zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel.

De verzoekende partij voert aan dat het Jachtdecreet geen rechtsgrond bevat voor een bijzondere jacht van de vos in geval van dreigende schade, maar enkel voor de bestrijding in geval van toegebrachte schade. Volgens haar is de regeling van de vossenjacht niet gebaseerd op wetenschappelijke studies en doet zij afbreuk aan de biodiversiteit en werkt zij de verspreiding van *Echinococcus multilocularis* (vossenlintworm) in de hand. De bescherming van kippen kan enkel door een veilig kippenhok of een omheining die aan een aantal kenmerken voldoet. Ten slotte stelt zij dat de controle op de vossenjacht niet gegarandeerd kan worden en dat het beperken van de controle tot steekproeven getuigt van onbehoorlijk bestuur.

16. De verwerende partij antwoordt dat het middel kennelijk alleen gericht is tegen de artikelen 12 en 13 van het bestreden besluit, in wezen slechts in

de mate dat deze artikelen specifiek betrekking hebben op de bijzondere jacht op vossen. Het middel kan derhalve geen aanleiding geven tot de vernietiging van het bestreden besluit in zijn geheel, noch tot de vernietiging van andere artikelen of delen van artikelen van het bestreden besluit.

Volgens de verwerende partij bestaat er wel degelijk een afdoende rechtsgrond voor de door het bestreden besluit toegelaten bijzondere bejaging van de vos. Zij verwijst daarbij naar het advies van de afdeling wetgeving bij het ontwerp dat heeft geleid tot het bestreden besluit, waarin volgens haar “blijkbaar” wordt geïnsinueerd “dat het probleem met ‘welwillendheid’ van de rechtsgrond reeds aanwezig is in het vroegere jachtvoorwaardenbesluit (voor de wijziging ervan door het bestreden besluit)”. Zij haalt tevens andere adviezen van de afdeling wetgeving aan waarin ook de bijzondere bejaging aan bod komt, maar waarin in dat verband geen probleem met de rechtsgrond werd opgeworpen.

17. De tussenkomenende partij voert vooreerst aan dat de verzoekende partij geen belang zou hebben bij een vordering die strijdt met haar statuten. Een beroep dat als oogmerk heeft een maatregel te vernietigen die nochtans toelaat om de vossenpopulaties onder controle te houden, onder meer met het oogmerk om de grondbroeders te beschermen, strijdt volgens haar met de statuten van de verzoekende partij.

Volgens de tussenkomenende partij kan het middel slechts tot de vernietiging van de artikelen 2 en 13 van het bestreden besluit leiden, en dan nog slechts in de mate dat deze artikelen specifiek betrekking hebben op de bijzondere jacht op vossen.

Ook de tussenkomenende partij merkt op dat de afdeling wetgeving van de Raad van State finaal besluit dat er een afdoende rechtsgrond voorhanden is. Voorts verwijst zij naar eerder bestaande regelingen, waarvoor de Raad van State ook steeds heeft geoordeeld dat er een afdoende rechtsgrond was, en naar het jachtvoorwaardenbesluit en het besluit van 30 mei 2008 betreffende de

jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2008 tot en met 30 juni 2013.

18. Zij voegt nog toe dat uit het in het auditoraatsverslag vermelde arrest van de Raad van State nr. 230.938 van 23 april 2015 weliswaar blijkt dat door de Vlaamse regering geen reglementair stelsel kan worden uitgewerkt van afwijkende bepalingen waar het de bijzondere jacht ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, weiden of eigendommen betreft, maar dat de overwegingen van het arrest niet gelden voor de door het bestreden besluit bepaalde bijzondere jacht op de vos. Zij stelt dat de overwegingen van het arrest geen afbreuk doen aan het feit dat er wel degelijk een rechtsgrond bestaat voor het voorkomen van ziekteverspreiding en de instandhoudingsdoelstellingen van Europese beschermde diersoorten, waarvoor expliciet rechtsgrond wordt geboden in artikel 33, 1° en 4° van het Jachtdecreet.

De tussenkomende partij werpt in haar laatste memorie als exceptie bij het middel op “dat de verzoekende partij niet langer over een belang beschikt bij de vernietiging van de bestreden regeling inzake de bijzondere jacht”, omdat volgens haar met het decreet van 3 juli 2015 houdende wijziging van diverse bepalingen van het Jachtdecreet van 24 juli 1991 daarvoor een uitdrukkelijke rechtsgrond werd opgenomen. De verzuchtingen van de verzoekende partij aangaande de vermeend ontbrekende rechtsgrond zijn volgens haar daardoor voorbijgestreefd.

Beoordeling

19. De verzoekende partij heeft belang bij het aanvechten van de bestreden bepaling.

Zoals gesteld bij de beoordeling van de ontvankelijkheid van het beroep, heeft het bestreden besluit een reglementair karakter en heeft het uitvoering gekend. Wijzigingen aan het Jachtdecreet die in werking zijn getreden op een later tijdstip beletten niet dat de verzoekende partij haar actueel belang

behoudt bij de vernietiging, met terugwerkende kracht, van het bestreden besluit.

Krachtens artikel 3, d), van haar statuten kan de verzoekende partij in rechte opkomen tegen bepalingen die de voor haar “ethisch en ecologisch onverantwoorde jacht” faciliteren.

De excepties bij het middel zijn niet gegrond.

20. Het middel is gericht tegen de volgende bepalingen van het bestreden besluit:

“Art. 2. In artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 mei 2008 betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2008 tot en met 30 juni 2013 wordt in het eerste lid een punt 7° ingevoegd dat luidt als volgt : ‘7° op vossen : van 15 februari tot en met 14 maart en van 15 mei tot en met 30 september.’

Art. 13. In artikel 19 van hetzelfde besluit wordt een tweede lid ingevoegd dat luidt als volgt : « Onverminderd artikel 18 kan de bijzondere bejaging op vossen enkel worden uitgeoefend op en binnen een zone van maximaal 500 meter rond percelen waar schade kan worden aangericht, onder de volgende specifieke voorwaarden :

1° in gebieden die zijn opgenomen in een plan dat is ingediend zoals bedoeld in artikel 7, tweede lid van het decreet : door de jachtrechthouder en zijn genodigden, na uitdrukkelijke toestemming van de grondeigenaar;

2° in gebieden die niet zijn opgenomen in een plan dat is ingediend zoals bedoeld in artikel 7, tweede lid van het decreet : door de houder van een geldig jachtverlof, na uitdrukkelijke toestemming van de grondeigenaar;

3° de eigenaar verklaart de preventieve maatregelen genomen te hebben, zoals opgenomen in een bij ministerieel besluit vastgestelde code voor goede praktijk”.

In zijn arrest nr. 230.938 van 23 april 2015 heeft de Raad van State geoordeeld dat de artikelen 4 en 33 van het Jachtdecreet geen rechtsgrond bevatten voor het organiseren van de bijzondere bejaging in geval van dreigende schade. In zoverre de bijzondere jacht plaats heeft “ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, weiden of eigendommen”, kan bijgevolg niet worden teruggevallen op een expliciete machtiging in het Jachtdecreet. Tevens heeft de Raad geoordeeld dat op grond van de algemene uitvoeringsbevoegdheid van

artikel 20 van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (hierna: BWHI), geen reglementair stelsel kan worden uitgewerkt van afwijkende bepalingen waarvoor geen decretale machtiging voorhanden is.

Daarom heeft de Raad artikel 7 van het Jachtopeningsbesluit 2013-2018 vernietigd, dat betrekking had op de bijzondere jacht (1) ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, weiden of eigendommen; (2) ter bescherming van de wilde fauna of flora, of ter instandhouding van de natuurlijke habitats; (3) in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer.

Dit geldt ook in het huidige geval. Aangezien vastgesteld wordt dat voor de bijzondere bejaging van de vos geen rechtsgrond voorhanden is, kan in het kader van een dergelijke bejaging evenmin gebruik gemaakt worden van kastvallen, zoals voorzien in artikel 12 van het bestreden besluit. Bijgevolg wordt de desbetreffende bepaling voor de duidelijkheid van het rechtsverkeer eveneens nietig verklaard.

Het derde middel is in de aangegeven mate gegrond.

VI. Verzoek tot toepassing van artikel 14ter van de gecoördineerde wetten op de Raad van State

21. In ondergeschikte orde verzoekt de tussenkomende partij in verband met het derde middel om, met toepassing van artikel 14ter van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, in geval van vernietiging, de gevolgen van de regeling inzake de bijzondere jacht te handhaven “totdat verwerende partij een nieuwe regeling heeft vastgesteld op grond van de thans uitdrukkelijke rechtgrond, voorzien in artikel 4 van het Jachtdecreet van 24 juli 1991”.

Beoordeling

22. Aangezien bij besluit van de Vlaamse regering van 9 oktober

2015 tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 28 juni 2013 betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2018, werd voorzien in een regeling als bedoeld in de vraagstelling, is het verzoek van de tussenkomende partij zonder voorwerp geworden.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt:

- artikel 2;

- in artikel 12 de woorden “De bijzondere jacht op vossen mag ook worden beoefend met kastvallen met een maximumvolume van 1.000 dm³, waarin de gevangen dieren zich vrij kunnen bewegen en die, in gesloten toestand, in de zijwand ter hoogte van het maaiveld minstens één vrije opening hebben waarbinnen een cirkel met een diameter van ten minste 6,5 cm kan worden beschreven. De bovenkant van de kastval bestaat uit ondoorzichtig materiaal”;

- artikel 13;

van het besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 2012 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 18 januari 1995 betreffende de organisatie van het jachtexamen, van het besluit van de Vlaamse regering van 30 mei 2008 betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2008 tot en met 30 juni 2013 en van het besluit van de Vlaamse regering van 30 mei 2008 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de jacht kan worden uitgeoefend (BS 24 april 2012).

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het gedeeltelijk vernietigde besluit.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van elf februari tweeduizend zestien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,	kamervoorzitter,
Pierre Barra,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Eric Brewaeys